

Tangó, reset

Komppal mentünk át a túlpartra.

Hülye, szeles, hűvös és nyár volt. Nem lehetett hinni a meteorológiának. Hiába jósoltak jó időt, biztosan nem vált be.

A zöld kabátomat viseltem, mint húsvét óta szinte mindig. Apámmal együtt vettük, noha ő pirosat akart. Nekem megakadt a szemem ezen a levelibékazöldön. És ő azonnal beleegyezett, de nem a lányos apák ellágyulásával, hanem mert mindig nagyra tartotta a személyiségemet és az ízlésemet. Nem úgy nevelt, hogy bármikor is jelét adta volna, jobban tudná, mit tegyek. Pláne nem abban, milyen ruhát hordjak.

Kenderes úrról annyit tudtam, hogy ősrégi cimborája. Cingár, kopaszodó ember, aki nem bánja, ha elé raknak néhány kupica pálinkát vagy egyéb italt. Vicces volt, és szerencsére nem olyan bácsisan vicces.

Nyolcévesen képes voltam felnőni az efféle bácsikhoz.

És mindenkit értékeltem, aki képes megmaradni gyerekeknek.

Apámat is sokszor megdicsértem, amikor – persze direkt – butaságokat mondott. Jól van, Kálmánka, bólogattam, csak hogy ez nem így van ám. Ugye tudod, mekkora zöldséget beszéltél megint?

És apám bólogatott lelkesen, úgy felelte, tudom.

Elégedettek voltunk mindketten.

Kenderes úrban hasonló szerzetet fedeztem fel, nem csodálkoztam hát, hogy harminc éve tart a barátságuk.

Mulatni jöttünk. Mi tagadás, szeretem az ilyesmit. Kérdeztem, van-e fa. A fa azért kell, hogy fel tudjak rá mászni. Ígérték, fa bizony van, nem is egy. No meg mindenféle étkek és italok várattak magukra.

Kenderes úr, a házigazda, apám és az összeverbuvált népek rendesen nekiláttak. A találkozás öröme megitták az első, a második és ki tudja, hányadik áldomást, és vidáman elücsörögtek a lugasban.

Szélnek eresztettek, menjek, fedezzem fel a birtokot. Nem kellett nógatni egy percig sem. Megmásztam az összes fát, falat, tetőt. A legnagyobb diófa legvastagabb ágán lógó kötél végére vaskos csomót kötöttek. Így alkalmas volt arra, hogy a csomóra állva hintáztassam magam ide-oda. Így álmodozni a legjobb.

Lassan elérkezett az idő a tűzrakáshoz, hogy aztán valamikor, majd, semmit el nem kapkodva, valamiféle étel rotyogjon a tűz fölé akasztott kondérban.

De akkor nagy gond támadt, mert elfogyott a pálinka.

Illetve, dehogyis volt gond. A szembe szomszéd, a Gyuri, akit bigámiáért utasítottak ki Amerikából, jelentsen ez bármit is, főz és persze árul pálinkát. Nosza, indulás a Gyurihoz. Copfba fogott hajú, hordóhasú, mekegő hangú ember volt Gyuri, aki széles mozdulatokkal tessékelt be a kompániát az udvarra.

Itt is voltak fák. Farakás. Úgyhogy nem unatkoztam.

Mire mindent felfedeztem, a társaság a tornácon csücsült a fonott székekben, és az asztalkán már megint kupicák sorakoztak, mivel Gyuri megkóstoltatta velünk a vásárlandó italt. Meg is kóstolták valamennyit.

Ekkor mintha a kisördög bújt volna belém, minden kérdés nélkül, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, kinyaltam a pálinkáspohárkák aljáról azt a maradék pár cseppet.

Nem is tudom, ízlett-e vagy beleborzongtam.

Beleborzongtam abba, hogy milyen különös nap ez. Mennyi minden érdekes történik, hány fára, falra és farakásra másztam már fel, és ezt mind szabad. Pálinkát inni is szabad, végül is, issza mindenki, nem valószínű, hogy sokkal veszélyesebb lenne, mint a sok mászás.

Apám szeme csillogott, úgy éreztem, nagyon elégedett velem, elvégre ki másnak van ilyen lánya. Hát senkinek, csak neki.

Persze, Kenderes úr is gondolhatta így, hiszen neki is volt egy velem egykorú lánya, a Boróka, aki viszont valamiért nem volt most itt. Ezért bennem kellett gyönyörűségét lelje, ahogy pálinkát iszom. Vagyis csak nyalom ki a kupicákból. Aztán amikor feltankoltunk, és üvegekben, demizsonokban cipeltük haza, vagyis az út túlóldalára a pálinkát, Kenderes úr egyszerre csak felkapott, és átvetett a vállán, akár egy zsákot, mondván, hej, micsoda egy csaj vagyok.

Azt gondoltam, a saját lányával, Borókéval is ilyeneket szokott csinálni, csak úgy viccből, pálinka-nyalalokodás nélkül.

A házban lassan, nagyon lassan folytatódtak a főzés előkészületei. Hagyma került elő, szalonna, amit szelni kezdtek.

Én meg csak álltam a kötélén. Meztelen talpamat kicsit dörzsölte a kender durva rostja, a vaskos csomó. Ettől függetlenül löktem magam, libbent a zöld kabátom szárnya, és csak köröztem ott a diófa ágáról alálibegve, a gyengén parázsló tűz fölött el-elsuhanva.

A pálinkacsöppek, amiket Gyuri bácsi portáján nyaltam be, mostanra kezdtek hatni.

Mert leugrottam a kötélről, és pár szökkenéssel ott termettem a lugasban. Megálltam a vágódeszkán ügyködő Kenderes úr előtt, aki kissé meglepetten lesett rám. És csak ennyit kérdeztem, kissé meghajtva magamat, drága uram, nem óhajtana velem egyet tangózni?

Képtelen vagyok megmondani, honnan buggyant fel bennem ez az egész.

Kenderes úr kis sildes sapkáját hátratulva felegyenesedett. Még egyszer végigmért, és mondott valamit, hogy persze, jön tangózni, egy pillanat, csak befejezi a hagymapucolást.

Mindenki kacagott. Apám meg odakacsintott, hogy ez igen, jól csináltam.

*

Négy év elteltével, a téli szünetben, karácsony után pár nappal, apám felhívott.

Tudod, mi történt? Meghalt a Boróka.

És elmesélte részletesen, már amennyit hallott róla, hogy miképp zajlott az autóbaleset. Az út közepén tántorgó részeg került a kocsi elé, és a sofőr, egy fiatal

lány, aki nem olyan régen vezetett csak, nagyon megijedt, félrerántotta a kormányt. Megcsúsztak, a padka megdobta őket, és fejfelé landoltak. Pont ott csapódtak be, ahol Boróka ült.

Két hónappal volt idősebb nálad..., mondta apám, kivételesen halkán, elgondolkozva.

Talán kétszer találkoztunk Borókával. Alig emlékszem rá. Bizonyára játszottunk valamit. Ettünk csipszet meg sütit.

Nem tudom, szeretett-e fára mászni.

Ivott-e valaha pálinkát.

Tudta-e, mi a fene az a tangó.

Most beugrott, hogy Kenderes úr, az apukája, Galagonyának becézte a lányát.

Nem tudom, miért.

*

Pisti is régi barát. A felnőtteknek sok-sok régi barátjuk van, akikről mindenféle régi történetet tudnak mesélni, többnyire nevetgélve, egymás hátát csapkodva. Pistinek, ahogy mondták, mániái voltak. Korszakai. Valaha kosarazott, de akkor inaszakadtáig. Mindent beleadva sielt, sőt, oktatott is. Beleásta magát a megújuló energiába, és kérlelhetetlen igehirdetőjévé vált. Felcsapott az erőszakmentes kommunikáció apostolának, és mindenki menekült előle.

De mindezekről függetlenül továbbra is szerették Pistit. Rendes összejövetel nem létezett nélküle. Hívták, és ő jött.

keresztes zoltán underdogimages

Egy szép napon azzal állt elő Pisti, hogy a tangó. Senki nem tudta, miért ez az egész, ám attól a pillanattól fogva a tangó volt a minden. Életfilozófia, életmód és maga a tánc. Pisti mindig és mindenhol tangózni akart. És tangózott is. Elutazott Buenos Airesbe és Barcelonába. A telefonján számtalan így-úgy sikerült tangós felvételt tárolt, hogy bármely pillanatban, bárkinek meg tudja mutatni. Nem nagyon zavarta, ha valaki szó nélkül faképnél hagyta, akkor odafordult a legközelebbi emberhez, és annak magyarázott tovább.

Ugyanakkor a tangó hatott. Jobban, mint a megújuló energiákról szóló tételei vagy az enyhe erőszakkal fűszerezett előadásai az erőszakmentes kommunikációról. Apámék társaságának a tangó valamiért bejött. Emlegettek egy Borges nevű írórt, egy mexikói festőnőt. Az egész latinós fling, a tangóhoz köthető vad, de a szigorú szabályrendszer által mégis megzabolázott szabadságvágy valamiért jölesett nekik.

Az első tangóestre nem tudtam elmenni, mert cserkészpartyan voltam. Csak hallottam hírért, ami pillanatok alatt elterjedt mindenfelé. Időközben kiderült, hogy a városban egykor, 1922-ben, a Katolikus Nőegylet hathatós nyomására a városi közgyűlés betiltotta a tangót, miután „erkölcstelen táncnak” bélyegezte.

Ez a történelmi felfedezés csak olaj volt a tangó amúgy is felszított tüzeire.

Apám elzarándokolt a polgármesterhez. Szavát vette, hogy utána jár, miképp is áll városunkban a tangó ügye, és amennyiben még mindig érvényben van a majd' száz évvel korábbi tilalom, közös erővel felszabadítjuk a tangót.

A nyomatéknak kedvéért farsangkor újabb tangóestet követelt ki a lelkes közönség. Mondani sem kell, hogy Pisti ragyogott az örömtől, bár ezt kellő komolysággal palástolta. A komolyság ugyanis mindig előrébb való, mint a vidámság. Avagy a vigasság mit sem ér komolyság nélkül. Szóval valahogy így.

Kenderes úr is jelezte, eljön a szeánszra. Apám örült neki, mert Boróka halála óta különösen figyelt rá, hogy Kenderes úr gondolatait próbálja elterelni onnan, ahonnan különben, erősen sejtetően, elterelni lehetetlen. De némi pálinkák és a tangó..., talán hat, és elcsen néhány órácskát az előttünk álló végtelenből.

Apám élénken emlékezett arra a sok évvel ezelőtti nyári napra, amikor Kenderes urat tangóra invitáltam. Ugyan kicsit majomkodva, magam is pálinkanyalalokodás után. De mégis. Valahonnan csak feltört az a mondat.

És tessék, elkövetkezett a pillanat.

Mint valami bibliai jóslat.

Bizony-bizony, mondom néked, tangózni fogol te velem egy szép napon.

A szép nap a nyirkos-fázós februárra esett, amikor előbb le kellett zavarnom egy farsangot a kiscserkészeknek. Megígértem, hogy amint vége, jövök. Hiszen ott lesz Pisti, akitől pár éve síelni tanultam, úgyhogy teljesen természetes, hogy eggyel magasabb szférába lépve, most a tangó rejtelseibe vezet be. Mégis Kenderes úrnak tartozom ezzel. Vagy ő nekem. Nem is tudom.

Mire odaértem a kiscserkészek ugrabugrálásából és szendvics-evészetéből, a nappaliban már eltologatták a bútorokat, készen várt a táncparkett. A vendégek a szomszédos helyiségben falatoztak, és persze a kupicák, a poharak sem maradtak telve, majd utána üresen.

Köszöntek. Szia, Pati. Na, megjöttél? De jó!

Aztán tovább cseverészték.

A szemem sarkából csak Kenderes urat lestem, aki piros nadrágban, sálban és kis mellénykéjében ült a sarokban. A keze ügyében ott állt a stampedli és a sörökupa is. A fényképezőgépét állítgatta, elsütötte párszor. Ivott. Felváltva pálinkát, majd sört. Visszanézte a képeket, amiket csinált.

Miután Pisti befejezte az elméleti oktatást, apám tapsolt néhányat, ami a tanóest valódi kezdetét jelezte.

Cihelődünk.

Úgy forgolódtam, hogy amikor Pisti, természetesen nagyon komolyan, már-már tudományos alapon, beosztotta a párokat, ott álljak Kenderes úr mellett.

Feléje fordultam, és kissé meghajtottam magam.

Drága uram, nem óhajtana velem tangózni?

Kenderes úr arcán finom, egyszerre pajkos és fájdalmas mosoly futott át.

Drága hölgyem, felelte, hiszen azért jöttem!

Legalább két órán át ment a tangózás.

Néha-néha átkerültem egy tüskés hajú egyetemi oktatóhoz, egy hordóhasú költőhöz, egy elragadtatott doktornőhöz, ám ezek csupán villanások voltak. Igazából kizárólag Kenderes úrral tangóztam, mintha egyedül vele lehetne tangózni, vagyis csak vele érdemes.

Nem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy amikor rám néz, Borókát látja, aki velem egyidős lenne. Az ő Galagonyáját látja. Vagy csak érzi. Hogy ilyen lehetne, amikor a tizenöt éves lányával táncol.

Ez az egyetlen este adatik rá, valószínűleg. Sok pálinka és sör segédelmével, de mégis megtörténhet.

Viva la tango. Lábujjhegyen libbenve-forogva.

Apám az ajtófélfának dőlve, zsebre dugott kézzel figyelte a forgatagot.

Pisti odajött, összevont szemöldökkel, összeráncolt homlokkal bólogatott a produkció felett.

Egész jó, kisasszony! Érdemes lesz ezzel a történettel alaposabban foglalkozni. Teljesen komolyan mondom!